

Møtedato: 26. september 2018

Arkivnr.:

Saksbeh/tlf:

Inger Lise Strøm, 75 51 29 00

Sted/Dato:

Bodø, 21.9.2018

Styresak 126-2018

Vurdering av hendelsesforløpet ved lederskiftet ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF – PwC-rapport, læringspunkter og oppfølging av tiltak

Saken er etteranmeldt og kommer i tillegg til tidligere utsendt sakliste.

Saksdokumentene var ettersendt.

Formål

PricewaterhouseCoopers (PwC) har vurdert hendelsesforløpet ved lederskiftet i Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN). Rapporten anbefaler forbedringer. Styret i Helse Nord RHF inviteres i denne styresaken til å sette retning for arbeidet med å følge opp anbefalingene.

Helse Nords strategi er *forbedring gjennom samarbeid*¹. Strategien har vært fulgt siden 2003. Anbefalingene til PwC er svært relevante i arbeidet med å oppfylle strategien.

Bakgrunn

I etterkant av at Tor Ingebrigtsen 9. februar 2018 med umiddelbar virkning fratrådte sin stilling som adm. direktør i UNN, besluttet Helse Nord RHF og UNN i fellesskap den 13. mars 2018 å få en ekstern og uhildet gjennomgang av hendelsesforløpet ved lederskiftet i UNN. Bakgrunnen ligger i et felles ønske om å lære av prosessen.

PwC ble engasjert og overleverte sin rapport 19. september 2019.

Oppsummering av rapportens funn

Rapporten er konsentrert om tre hovedområder: hendelsesforløpet, vurderinger av funn og forslag til lærings- og forbedringsområder.

Rapporten påpeker flere sentrale forhold, bl.a.:

- Kontakt på tvers av nivåer og organisasjoner.
- Gjennomføring av informasjonsmøter i styrene der det utveksles synspunkter på sak og initieres konkret oppfølgingshandlinger uten at det foreligger dokumentasjon.
- Manglende kvalitet på saksbehandling.
- Praktisering av styringsmodellen.

¹ [Se Helse Nord RHF's nettsted: Helse Nords strategi](#)

PwC mener det foreligger brudd på lovgivningen (forvaltningslov/helseforetakslov) i følgende tilfeller:

- Det vurderes som brudd på forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt da Telle informerte to av PCI-saksbehandlerne da disse ikke hadde tjenstlig behov for å få kunnskap om hvem som sto bak de påståtte truslene.
- Telle var å anse som inhabil etter forvaltningslovens § 6 2. ledd og skulle ha fratrudd under RHF-styrets drøftelse og vedtak i *styresak 145-2017 Eventuelt, sak A Personalsak* (styremøte 13. desember 2017).
- Andreassen skulle ha informert styret i UNN umiddelbart etter møtet med Telle og Ingebrigtsen 18. desember 2017 som følge av sakens karakter og at den omhandlet adm. direktør. I det minste skulle styret vært informert om avtalen av 18. desember 2017, jf. helseforetakslovens §§ 29 og 26.
- RHF-styrets informasjonsmøte 16. januar 2018 skulle, som følge av at møtet inneholder både realitetsdrøftinger og beslutning om videre oppfølging, vært satt som ordinært (lukket) styremøte etter helseforetaksloven §§ 26 og 26 a.
- Det anses som brudd på helseforetaksloven §§ 16 og 36 da RHF-et i møtet 16. januar 2018 forsøker å få Ingebrigtsen til å fratrudd, uten å involvere UNN-styret.
- Det er brudd på helseforetaksloven §§ 26 og 26 a, når UNN-styret 8. februar 2018 avholder et informasjonsmøte, når møtet har et innhold og resultat som gjør at det skulle vært satt som et styremøte.

Rapportens forslag til lærings- og forbedringsområder

PwC vurderer juridiske spørsmål og god ledelsespraksis i hendelsesforløpet. De peker ut tre hovedområder hvor det er behov for forbedring og endringer:

Tydelig forventningsavklaring mellom RHF-et og HF-ene

Her understrekes behovet for aktive tiltak for å sikre at alle parter både blir og opplever seg hørt i vanskelige prosesser for å sikre åpenhet og transparens. En tidlig forventningsavklaring vil etter PwCs syn være med på å forebygge lignende konflikter i fremtiden.

Behov for å styrke samarbeidet mellom helseforetakene

PwC anbefaler at RHF-et etablerer felles møtepunkter og samarbeidsarenaer på tvers av de underliggende HF-ene. Etter PwCs vurdering bør et slikt samarbeid ikke begrenses til administrative enheter eller de øverste direktørene, men også inkludere fagfolk innen de ulike spesialitetene.

Økt behov for formelle styremøter og dokumentasjon

Hendelsesforløpet viser at både styret i Helse Nord RHF og i UNN kun unntaksvis har diskutert «trusselsaken» i formelle møter. Både meningsutveksling og initiativer har skjedd i uformelle informasjons- eller temamøter. Disse har til felles at det ikke foreligger noen dokumentasjon fra møtene. Det vil også i fremtiden være hensiktsmessig å avholde uformelle møter, men bevisstheten om når det er påkrevd med formelle møter, må øke. Dette er et kollektivt ansvar for styret, men også et ansvar som særlig påhviler styrets leder. PwC anbefaler også at det også utarbeides/samles dokumentasjon fra uformelle møter i styret og skriftliggjøring av avtaler.

Styreleders oppsummering og vurdering

Rapportens beskrivelse av hendelsesforløpet og ulike aktørers til dels svært forskjellige oppfatning av samme hendelse understreker behovet for økt grad av formalisering/dokumentasjon av kommunikasjon og konklusjoner i formelle saker/relasjoner.

Rapportens konklusjoner med hensyn til lovbrudd er alvorlig og viser at det uansett er hensiktsmessig for styrene i både Helse Nord RHF og underliggende HF å arbeide kontinuerlig med rammene for styrearbeid og eierstyring.

For styret i Helse Nord RHF blir det nå viktig å ta tak i vurderingene og læringspunktene i denne saken for å videreutvikle styrets arbeid og saksbehandling i fremtiden. Helse Nord RHF vil følge dette opp internt ved å videreutvikle rutiner og prosedyrer for styrearbeid og eierstyring for denne type saker for å unngå å gjøre lignende feil i fremtiden. Dette vil også følges opp i helseforetaksgruppen samlet slik at alle kan dra nytte av vurderingene PwC har gjort. Første oppfølging vil skje på regionalt seminar for styrene i helseforetakene 24.-25. oktober 2018.

Når det gjelder tydeligere forventningsavklaringer mellom RHF og HF-ene og behov for å styrke samarbeidet mellom helseforetakene, arbeides det med dette kontinuerlig i foretaksgruppen.

Fagrådene er ett eksempel på allerede etablerte samarbeidsarenaer. Flere fagråd er allerede opprettet, og det vil arbeides videre med å igangsette flere samarbeidsplattformer for å styrke samarbeidet på tvers innenfor helseregionen. Samarbeidsarenaer på flere administrative nivå, f.eks. HR-sjef-møter, økonomisjef-møter m. fl. er også etablert. Felles ledermøter mellom ledergruppene i RHF-et og det enkelte HF gjennomføres, og det er avholdt en første felles ledersamling for alle ledergruppene i regionen i september 2018. Sistnevnte vil bli etablert som fast møtepunkt. De formelle tertialoppfølgingsmøtene mellom RHF-et og HF-ene vil fra høsten 2018 avholdes som felles møte slik også Helse- og omsorgsdepartementet har praktisert i mange år for RHF-ene.

Habilitet i saksbehandlingen er essensielt for et styre. Styret innførte derfor allerede våren 2018 som fast rutine å sjekke ut habilitet i begynnelsen av hvert styremøte før saksbehandlingen starter. Det anbefales at dette etableres som rutine hos alle våre helseforetaksstyrer.

Ytterligere bevissthet omkring formalisering og dokumentasjon ved styremøter er en viktig anbefaling som vil bli fulgt opp både i styret i Helse Nord RHF og i helseforetaksgruppen samlet.

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

Styret i Helse Nord RHF anser forslagene til lærings- og forbedringsområder i rapporten om hendelsesforløpet ved lederskifte i Universitetssykehuset Nord-Norge HF som nyttige og tar rapporten til orientering.

Styret inviteres til å diskutere saken og utforme forslag til ytterligere vedtak i styremøtet.

Bodø, den 21. september 2018

Inger Lise Strøm
fungerende styreleder

Vedlegg: Helse Nord RHF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF - rapport fra ekstern undersøkelse av hendelsesforløp (rapport fra PwC av 19. september 2018)

Rapporten er publisert på Helse Nord RHF's nettsted - se her:
[PwC-rapport - vurdering av hendelsesforløp ved lederskiftet på UNN](#)